

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School te LAKEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	115551
Instelling	Vrije Lagere School
Directeur	Han VANACKERE
Adres	Paul Jansonstraat 57 - 1020 LAKEN
Telefoon	02-268.19.73
Fax	02-268.47.24
E-mail	kka@myonline.be
Website	www.kkaschool.be
Bestuur van de instelling	VZW Zusters Christ. Scholen West-Brabant
Adres	Paul Jansonstraat 57 - 1020 LAKEN
Scholengemeenschap	BRUNO
Adres	Pioenenstraat 4 - 1020 LAKEN
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	26-11-2013 en 28-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	28-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	13-12-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Veronique Biltereyst
Teamleden	Ann Brys
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.1.3 Lager onderwijs: Frans	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	17
4.2 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	23
9 ADDENDUM	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPD-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPD-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Lakense Vrije Lagere School 'Kristus Koning - Assumpta' situeert zich in het noorden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De school ligt vlak bij de grens met Vlaanderen wat in het verleden zorgde voor een leerlingenpopulatie met een vrij groot aantal kinderen uit Vlaamse gezinnen. De afgelopen jaren veranderde echter de samenstelling van de buurt, waardoor het schoolteam ook de instroomkenmerken van zijn leerlingen ziet veranderen. Het aantal kinderen uit anderstalige en kansarme gezinnen groeit, terwijl het aantal kinderen uit Vlaamse gezinnen sterk afneemt. Het schoolteam slaagde er niet in hier proactief op in te spelen. Daarnaast is er een vrij grote groep leerlingen die nog na het eerste leerjaar inschrijft, maar tegelijkertijd verlaat ook een groot aantal leerlingen de school nog voor het einde van het zesde leerjaar. Het schoolteam is zich bewust van de negatieve impact van de voortdurend wijzigende neveninstroom en uitstroom van leerlingen op de onderwijskwaliteit. Het zoekt echter niet naar een doeltreffende oplossing om een antwoord op dit probleem te vinden. Verschillende teamleden hebben bijzonder lage verwachtingen tegenover de nieuwe leerlingen. Dit lage verwachtingspatroon kenmerkt hun onderwijspraktijk en leidt ertoe dat de leerlingen in hun klas niet de uitdagingen krijgen die ze nodig hebben.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting voor Nederlands, wereldoriëntatie en Frans de resultaatsverplichting van de school. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de leerbegeleiding, de deskundigheidsbevordering en het algemeen beleid. Tevens ging ze ook na of de school de regelgeving naleeft en of het schoolgebouw voldoende bewoonbaar, veilig en hygiënisch is.

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands niet. Uit tal van evaluatieresultaten blijkt dat veel leerlingen te lage scores behalen en (te) weinig leerwinst boeken. Onderwijsleerpakketten ondersteunen de gradatie in het aanbod, maar niet alle teamleden volgen ze even consequent. Hierdoor plannen sommige onderwijzers de leerplandoelen uit de domeinen luisteren, spreken en functioneel schrijven te weinig doelgericht. Daarnaast laat het team belangrijke kansen liggen om systematisch te investeren in de leesvaardigheid van de leerlingen. Tot slot kennen de leerkrachten de beginsituatie van de leerlingen onvoldoende waardoor ze er niet in slagen in een passend aanbod te voorzien. Behalve in het eerste en het tweede leerjaar is de mate waarin minder taalvaardige leerlingen extra hulp krijgen, verschillend van klas tot klas. De kwaliteit van de ondersteuning is sterk afhankelijk van de handelingsbekwaamheid van de betrokken leerkrachten.

Voor het leergebied Frans bereiken de leerlingen de eindtermen. Toch slaagt het schoolteam er niet in het leerplan toe te passen zoals het bedoeld is. De voornaamste oorzaak hiervan is een te uitgebreid onderwijsaanbod dat niet aansluit bij de beginsituatie van de leerlingen. De ontwikkeling van een talenbeleid is geen prioriteit voor het schoolteam. Mede hierdoor ontbreekt een visie op vreemdetalenonderwijs. Het onderwijs Frans krijgt vooral invulling vanuit een sterke traditie uit het verleden. Zowel in de tweede als in de derde graad voorzien de onderwijzers sinds jaren in een uitgebreid aanbod Frans. In de huidige schoolcontext is deze keuze opmerkelijk gezien veel leerlingen als thuistaal het Frans hebben en/of leven in een buurt waar de omgevingstaal het Frans is. Deze beginsituatie zet het schoolteam er niet toe aan om het aanbod af te stemmen op wat de leerlingen al kennen en kunnen. Bovendien is de leerstof niet gradueel opgebouwd en is het onderwijsaanbod in het vijfde en het zesde leerjaar grotendeels hetzelfde als het onderwijsaanbod in het derde en het vierde leerjaar. Een logische opbouw over de verschillende leerjaren heen ontbreekt. Voor veel leerlingen biedt het onderwijs Frans geen meerwaarde, maar toch besteden de onderwijzers er veel lestijden aan. Op die manier gaat er voor de meeste leerlingen te veel onderwijstijd naar dit leergebied wat de leerplanrealisatie van de andere leergebieden in de weg staat.

De school slaagt er niet in de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie te realiseren. De evaluatieresultaten die het schoolteam presenteert, zijn sterk kennisgericht en niet representatief voor de verwachtingen die de overheid stelt in verband met wereldoriëntatie. Het schoolteam besteedt te weinig onderwijstijd aan wereldoriënterende activiteiten. De onderwijzers koppelen inhouden van Nederlands aan wereldoriëntatie, maar deze koppeling heeft een negatief effect op het onderwijsaanbod. Het leidt tot de selectie van leerinhouden die onvoldoende relevant zijn, waardoor inhouden en thema's te weinig inspelen op de realiteit en werkelijkheid van de leefwereld van de leerlingen. Bovendien zijn er onvoldoende afspraken binnen het schoolteam om een graduele opbouw van het onderwijsaanbod te garanderen. De grote autonomie die de onderwijzers krijgen om dit leergebied naar eigen inzicht invulling te geven, hypothekeert het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Het maakt het voor het schoolteam bovendien zo goed als onmogelijk om na te gaan of het aanbod volledig is.

Tijdens de doorlichting onderzocht de onderwijsinspectie de kwaliteit van de leerbegeleiding. Zij stelt vast dat het schoolteam langzaam aan werk maakt van een zorgbeleid en hierbij ook aandacht heeft voor visieontwikkeling. Doordat concrete doelstellingen ontbreken om deze visie te realiseren, is het voor het schoolteam moeilijk na te gaan of al de initiatieven die het neemt om de leerlingen te ondersteunen, effect hebben. Wel bouwt de school een zorgteam uit dat duidelijk afgebakende opdrachten kreeg. Hierdoor krijgen vooral de leerlingen in het eerste en het tweede leerjaar voldoende hulp op maat. In de andere leerjaren is de kwaliteit van de maatregelen die teamleden nemen om zorgbehoevende leerlingen te helpen, sterk wisselend. De verschillen in handelingsbekwaamheid van individuele onderwijzers zorgen voor grote kwaliteitsverschillen in de preventie en remediëring van leerproblemen. Ook gepast differentiëren om in te spelen op de noden van individuele leerlingen doen een aantal onderwijzers niet. Dit komt de doeltreffendheid van de leerbegeleiding van de meest kwetsbare leerlingen niet ten goede.

Ondanks de afwezigheid van een nascholingsbeleid met een transparante visie, investeert de school in de deskundigheidsbevordering van haar personeel. Zij tracht bij de realisatie van haar schoolprioriteiten aandacht te hebben voor de vorming van de teamleden. Hiervoor benut het team zowel intern als in samenwerking met externen een aantal professionaliseringsmogelijkheden. Doordat sommige schoolprioriteiten weinig aansluiten bij de reële noden van de school, mist een aantal nascholingsinitiatieven zijn effect. Nagaan welke meerwaarde de nascholingen of andere vormen van deskundigheidsbevordering hebben voor de leerlingen of het personeel, behoort nog niet tot de schoolcultuur.

Het algemeen beleid van de school berust bij een directeur die slechts een paar jaar in dienst is. Sinds kort omringt hij zich door een kernteam om de onderwijskundige schoolwerking mee richting te geven. In zijn aanpak van het schoolteam kiest hij voor de weg van de geleidelijkheid. Langzaam wil hij een aantal nieuwe inzichten en vaardigheden bijbrengen om zo de uitdagingen waar de school voor staat, aan te pakken. Toch zijn er een aantal werkpunten die dringend aandacht verdienen wil het algemeen beleid aan kracht winnen. Vooreerst is niet uitgeklaard hoe het team de onderwijspraktijk wil afstemmen op het pedagogisch project, waarin de bekommernis voor de zwaksten een belangrijke pijler is. Daarnaast is het voor verschillende teamleden onduidelijk op welke basis schoolprioriteiten worden bepaald. Verder blijven er belangrijke kansen liggen om via de opvolging en de coaching van teamleden het gelijkgericht denken en handelen te ondersteunen. Tot slot heeft het schoolteam nog geen kwaliteitszorgsysteem. Hierdoor slaagt het er niet in om op basis van de beschikbare evaluatiegegevens de eigen onderwijskundige aanpak bij te sturen.

Het onderzoek naar aspecten van de regelgeving toont aan dat de school de onderzochte regelgeving respecteert.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school in voldoende mate belang hecht aan het systematische opsporen en beheersen van aandachtspunten op dit vlak.

De onderwijsinspectie sluit deze doorlichting af met een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie.

Dit betekent dat de onderwijsinspectie adviseert om de procedure op te starten om de erkenning van de school in te trekken. De school kan gebruik maken van de wettelijk voorziene mogelijkheden om dit advies te laten opschorten. Als de school hierop wenst in te gaan, oordeelt de onderwijsinspectie dat de school een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de overige erkenningsvoorwaarden. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat de school deze aanpak in de toekomst zal verderzetten.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

- Nederlands
- Frans
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate. De outputgegevens met betrekking tot de bereikte resultaten wijzen erop dat veel leerlingen de onderwijsdoelstellingen niet behalen. Het aanbod is onvoldoende afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen. De doelgerichte aandacht voor de domeinen spreken, luisteren en (functioneel) schrijven is te beperkt. De minder taalvaardige leerlingen krijgen niet de gepaste begeleiding.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Uit tal van evaluatieresultaten blijkt dat er in alle klassen leerlingen zijn die de onderwijsdoelstellingen niet bereiken. Dit heeft tot gevolg dat het schoolteam jaarlijks een vrij groot aantal leerlingen hun leerjaar laat overzitten. Daarnaast zijn er een aantal, vooral kansarme of anderstalige, leerlingen die hun schoolloopbaan in de school met een leerachterstand aanvatten. Deze leerachterstand wordt voor vele leerlingen naar het einde van de lagere school toe groter. Het schoolteam slaagt er voor weinig leerlingen in de opgebouwde achterstand te beperken of weg te werken.

De meeste onderwijzers raadplegen zelden het leerplan maar hanteren een onderwijsleerpakket als richtinggevend referentiekader bij de realisatie van het onderwijsaanbod. Dit onderwijsleerpakket volgen sommige onderwijzers vrij strikt, anderen laten er leerstofonderdelen uit weg, reduceren ze of passen ze aan volgens hun eigen inzicht. Hierdoor komen de domeinen luisteren, spreken en (functioneel) schrijven in het gedrang. De aandacht voor deze domeinen is in sommige klassen te oppervlakkig en zorgt voor een onevenwicht in het onderwijsaanbod.

Ook naar de verwerving van een vlotte leesvaardigheid gaat er in verschillende klassen te weinig intentionele aandacht. De zwakke evaluatieresultaten zijn een indicatie voor de nood aan meer inspanningen voor technisch en begrijpend lezen. Niettegenstaande het schoolteam zich hiervan bewust is, slaagt het er niet in om voor alle leerlingen voldoende leeskenansen te creëren opdat alle leerlingen bij de overgang naar het secundair onderwijs voldoende leesvaardig zouden zijn. De verhoogde aandacht voor spelling en taalbeschouwing daarentegen is in een aantal klassen opvallend. Vanuit een persoonlijke visie op het belang van deze taalvaardigheden verantwoorden de onderwijzers hun werkwijze.

Het schoolteam doet sinds enkele jaren bijzondere inspanningen om de thema's van het leergebied Nederlands in samenhang met het leergebied wereldoriëntatie aan te bieden. De realisatie van samenhang gebeurt echter onvoldoende vanuit de specifieke leerplandoelen van elk leergebied.

Af en toe plannen teamleden een culturele activiteit die de leerlingen de mogelijkheid biedt om op een andere manier met het Nederlands in contact te komen. Voorbeelden hiervan zijn de uitstappen naar de bibliotheek en het bezoek van een auteur.

Verschillende onderwijzers investeren in werk- en groeperingsvormen die de actieve betrokkenheid van de leerlingen stimuleren en de kansen tot interactie verruimen.

Onderwijsorganisatie

*Klasmanagement
Onderwijstijd*

Het schoolteam houdt onvoldoende rekening met de instroomkenmerken van de leerlingen en de suggesties uit het onderwijsleerpakket bij de planning en de invulling van de onderwijstijd voor het leergebied Nederlands. Hierdoor is de beschikbare onderwijstijd voor Nederlands in sommige klassen te beperkt.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt grotendeels over de nodige leermiddelen om kwaliteitsvolle lessen Nederlands te realiseren.

In sommige klassen is het (lees)boekenaanbod verouderd of en stellen de onderwijzers het weinig aantrekkelijk voor. Een aantal onderwijzers besteedt te weinig aandacht aan de uitbouw van een degelijke klasbibliotheek.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De genormeerde toetsen voor spelling en technisch lezen maken het mogelijk om de vooruitgang of stagnatie van de leerlingen voor de technische vaardigheden op te volgen. Daarnaast evalueren de onderwijzers de leerlingen voornamelijk op basis van toetsen uit de onderwijsleerpakketten. Sommige onderwijzers maken voor luisteren en spreken gebruik van de analyseschema's die in het onderwijsleerpakket voorkomen. Andere onderwijzers doen dit niet.

Niettegenstaande voor alle leerlingen een grote hoeveelheid representatieve toetsresultaten beschikbaar zijn, blijft de analyse ervan in verschillende klassen nog vrij beperkt. Dit staat een doeltreffende afstemming van het aanbod op de beginsituatie van de leerlingen in de weg. Klasleerkrachten en zorgondersteuners laten bovendien kansen liggen om, zowel op klasniveau als op individueel leerlingniveau, specifieke (zorg)interventies te plannen die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ook zijn er tal van toetsresultaten die de onderwijzers nooit aanwenden voor de begeleiding van leerlingen, maar die ze voornamelijk voor de rapportering gebruiken.

Op het einde van de basisschool participeert de school met haar oudste leerlingen aan de proeven van de eigen onderwijskoepel. De meeste teamleden zijn niet op de hoogte van de resultaten die de leerlingen op deze toetsen behalen. Het schoolteam heeft niet de gewoonte om de beschikbare outputgegevens te analyseren en er conclusies uit te trekken om het eigen pedagogisch-didactisch handelen bij te sturen in functie van een meer doeltreffende begeleiding van de leerlingen.

Om het getuigschrift basisonderwijs aan het einde van het zesde leerjaar toe te kennen, houdt de klassenraad rekening met de resultaten die de leerlingen voor Nederlands behalen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Duidelijke afspraken tussen de klasleerkrachten en het zorgteam maken het mogelijk om de leerevolutie van de leerlingen op geregelde tijdstippen op te volgen. Op overzichtelijke wijze houdt het schoolteam bij welke leerlingen extra aandacht nodig hebben. Dit duidelijke overzicht leidt niet in alle klassen tot extra begeleiding of ondersteuning van de leerlingen die het nodig hebben.

Dankzij de kleine klasgroepen en de voltijdse assistentie van de klasondersteuner verloopt de eerstelijnszorg voor de leerlingen in het eerste en het tweede leerjaar vrij doelgericht. In de andere klassen is de kwaliteit van de eerstelijnszorg wisselend en sterk afhankelijk van de handelingsbekwaamheid van de klasleerkracht of de zorgondersteuner. Preventieve, differentiërende of remediërende maatregelen komen, ondanks de grote groep leerlingen die extra zorg behoeven, niet systematisch voor.

Gezien de instroomkenmerken en de beginsituatie van de leerlingen is het opmerkelijk dat het schoolteam voor geen enkele leerling in een individueel traject voorziet om de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands te behalen. Ook individuele handelingsplannen om ernstige (taal)problemen op een planmatige en systematische wijze te verhelpen, zijn er bijna niet.

Voor een beperkt aantal leerlingen met een leer- of taalstoornis neemt het team STICORDI-maatregelen (STImuleren, COmpenseren, Remediëren en DIspenseren).

Via een aantal taalspellen krijgen de leerlingen tijdens de ICT-lessen extra oefenkansen om bepaalde leerstofonderdelen in te oefenen. Dit specifieke aanbod gebeurt niet in overleg met de klasleerkracht en is niet afgestemd op de noden van de leerlingen.

**Sociale en emotionele
begeleiding**
School- en klasklimaat

De meeste teamleden staan er niet bij stil dat de wijze waarop zij zich gedragen ten aanzien van de leerlingen onbewust het leren en de ontwikkeling van (kwetsbare) leerlingen negatief beïnvloedt. Het is onrustwekkend dat vele teamleden zeer lage verwachtingen hebben ten aanzien van de leerlingen. Een aantal onderwijzers slaagt er ook niet (meer) in de leerlingen uit te dagen, te boeien of een warme band met hen op te bouwen. Dit heeft een ongunstig effect op de leerprestaties.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Een samenhangend onderwijsaanbod dat over de verschillende klassen heen gradueel is opgebouwd, ontbreekt. Een volledig en evenwichtig aanbod is niet gegarandeerd. Het schoolteam plant onvoldoende onderwijstijd voor wereldoriëntatie. De evaluatie is te eenzijdig op kennis gericht.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning

Het schoolteam kan geen valide en betrouwbare outputgegevens voorleggen waarmee het de leerprestaties van de leerlingen kan staven. De leerlingen bereiken in onvoldoende mate de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De voorbije schooljaren doorliep het schoolteam een intensief ontwikkelingstraject om de kwaliteit van het leergebied wereldoriëntatie te versterken. Naar aanleiding van dit proces nam het schoolteam beslissingen die het onderwijsaanbod in belangrijke mate bepalen. In het eerste leerjaar gebruiken de onderwijzers een onderwijsleerpakket als referentiekader voor de realisatie van het leergebied. Op basis hiervan slagen de onderwijzers erin om

relevante thema's uit te werken die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen.

In de andere leerjaren zijn het, naast een beperkt aantal cursorische lessen, vooral de thema's uit het onderwijsleerpakket Nederlands die een inspiratiebron vormen voor de leerplanrealisatie. Onderwijzers koppelen de leerplandoelen wereldoriëntatie aan de thema's in het onderwijsleerpakket Nederlands en hopen om op deze wijze de leerplandoelstellingen voor beide leergebieden tegelijkertijd te realiseren. In verschillende klassen sluiten de vooropgestelde doelstellingen voor wereldoriëntatie zeer weinig aan bij de leerinhouden die tijdens de les aan bod komen. Het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie is te summier en de lessen missen inhoudelijke diepgang. Hierdoor kan het schoolteam niet garanderen dat het onderwijsaanbod volledig is en dat alle bestaansdimensies voldoende aandacht krijgen. De onderwijsleerinhouden die aan bod komen, sluiten bovendien te weinig aan bij de instroomkenmerken, de leefwereld en interesses van de leerlingen. Het schoolteam maakt ook onvoldoende afspraken die een graduele opbouw en een verticale samenhang van het onderwijsaanbod over de verschillende leerjaren heen verzekeren. De wijze waarop de onderwijzers de actualiteit benaderen, omgaan met de tijd- en ruimtekaders, bronnenmaterialen leren gebruiken ... verschilt zeer sterk van klas tot klas.

Een aantal initiatieven illustreert de aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de themagebonden uitstappen of meerdaagse extra-murosactiviteiten.

De meeste onderwijzers doen inspanningen om de leerlingen via gevarieerde werk- en groepeeringsvormen actief bij de lessen te betrekken.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Er gaat te weinig onderwijstijd naar wereldoriëntatie. Het schoolteam houdt geen rekening met de aanbevelingen uit het leerplan inzake de planning van de wereldoriënterende activiteiten. De meeste teamleden programmeren de lessen wereldoriëntatie binnen de onderwijstijd die voor het leergebied Nederlands is gepland. Hierdoor is er onvoldoende tijd om het leerplan te realiseren en het correct toe te passen zoals het is bedoeld.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam besteedt geen aandacht aan de inventarisatie van de beschikbare materialen en leermiddelen die voor het leergebied wereldoriëntatie aanwezig moeten zijn. De school weet hierdoor niet of ze voldoet aan de minimale vereisten qua materialen, zoals het leerplan die voorschrijft.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem*

De evaluatie van wereldoriëntatie is eenzijdig op de reproductie van feitenkennis gericht. Het schoolteam besteedt zeer weinig aandacht aan de evaluatie van vaardigheden en attitudes.

Het schoolteam is niet op de hoogte van de resultaten die de leerlingen behalen op de toetsen van de eigen onderwijskoepel waaraan ze deelnemen.

Het team neemt de evaluatiegegevens niet op in het leerlingvolgsysteem. De klassenraad, die op het einde van het zesde leerjaar beslist over de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs, houdt geen rekening met de prestaties en/of de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen voor wereldoriëntatie.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers hebben bij aanvang van het schooljaar geen beeld van wat de leerlingen kennen en kunnen voor wereldoriëntatie. Naast het ontbreken van een leerlingvolgsysteem staat ook de gebrekkige informatiedoorstroming over de verschillende klassen heen de beeldvorming in de weg. Dit verhindert de onderwijzers om het onderwijsaanbod te laten aansluiten bij de mogelijkheden van de leerlingen.

Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

Hoewel heel wat teamleden inspanningen doen om een veilig klasklimaat te scheppen, is dit geen schoolkenmerk. Een aantal leerkrachten gaat weinig vriendelijk en weinig respectvol om met de leerlingen. Over het algemeen zijn er in de school weinig afspraken of initiatieven die een aangename en gemoedelijke (klas- of school)sfeer aanmoedigen of ondersteunen. Sommige teamleden zijn er zich onvoldoende van bewust dat de wijze waarop de interactie tussen de leerlingen onderling en de interactie tussen de leerlingen en de teamleden verloopt, een immens effect heeft op het schoolklimaat.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Hoewel het schoolteam de voorbije jaren intensief investeerde in de verkenning en de verdieping van het leerplan wereldoriëntatie, is het effect hiervan op de kwaliteit van het wereldoriënterend onderwijs en op de prestaties van de leerlingen bijzonder beperkt.

3.1.1.3 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor het leergebied Frans, maar het onderwijsaanbod en de planning van de leerinhouden van dit leergebied zijn niet afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen en de doelen van het leerplan. Er gaat teveel onderwijstijd naar het leergebied Frans ten nadele van de leerplanrealisatie van andere leergebieden. De school voorziet Frans vanaf het derde tot het zesde leerjaar, maar dit sluit niet aan bij de mogelijkheden van de leerlingen. De school heeft geen gradueel opgebouwde leerlijn, waardoor de leerlingen na het vierde leerjaar opnieuw twee jaar na elkaar vrijwel identieke leerinhouden moeten verwerken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het schoolteam heeft geen visie op vreemdetalenonderwijs en is te weinig vertrouwd met het leerplan. De beslissingen die het neemt inzake het onderwijsaanbod Frans gebeuren zelden in onderling overleg en zijn voornamelijk onderbouwd vanuit persoonlijke overtuigingen of inzichten. Het schoolteam houdt geen rekening met de specificiteit van de Brusselse onderwijscontext en de beginsituatie van de, overwegend Franstalige of anderstalige leerlingen, bij de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Het schoolteam kan onvoldoende valide en betrouwbare evaluatiegegevens voorleggen waarmee het de leerplanrealisatie kan staven.

De onderwijsleerpakketten die de onderwijzers hanteren, sluiten niet op elkaar aan. Onderwijzers gebruiken in het derde en het vierde leerjaar een onderwijsleerpakket dat eigenlijk is bedoeld voor leerlingen van het vijfde en het zesde leerjaar. Vervolgens gebruiken de onderwijzers in het vijfde en het zesde leerjaar een ander onderwijsleerpakket. Hierdoor overlapt het aanbod in het derde en het vierde leerjaar grotendeels met het aanbod in het vijfde en het zesde leerjaar. Een graduele opbouw over de verschillende klassen heen ontbreekt.

Het schoolteam heeft geen systeem om na te gaan of het onderwijsaanbod volledig is en of de verschillende domeinen evenwichtig aan bod komen. Bovendien versterkt de grote vrijheid die onderwijzers krijgen om het onderwijsaanbod op eigen initiatief en zonder overleg met de collega's te reduceren, uit te breiden of aan te passen, de kans op een onevenwichtig en onvolledig aanbod.

In verschillende klassen hebben de onderwijzers overwegend aandacht voor de uitbreiding van woordenschat- en grammaticakennis. Naar de verbale taalvaardigheden die erop gericht zijn om (nieuwe) woorden en grammatica in te oefenen via luisteren, spreken, lezen en mondelinge interactie gaat er opvallend minder aandacht. De communicatiekansen die de leerlingen krijgen, zijn beperkt.

Ondanks de specifieke schoolcontext en instroomkenmerken van de leerlingen slaagt het schoolteam er niet in om enige samenhang tussen het leergebied Frans en de andere leergebieden te realiseren. De onderwijzers zien de mogelijkheden niet om het leergebied Frans als hefboom te gebruiken om de verwerving van kennis en vaardigheden in andere leergebieden te versterken.

De ontwikkeling van verschillende leergebiedoverschrijdende competenties komt niet expliciet aan bod tijdens de lessen Frans.

De meeste onderwijzers houden geen rekening met de suggestie uit het leerplan om zo veel mogelijk het Frans als voertaal te gebruiken tijdens de lessen Frans. Hierdoor blijven tal van waardevolle (spontane) communicatiekansen onbenut.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

Vanuit een traditie uit het verleden plant het schoolteam een uitgebreid aanbod Frans, vanaf het derde tot en met het zesde leerjaar. Deze keuze is niet weloverwogen. Uit observaties en gesprekken blijkt dat veel leerlingen van thuis uit Franstalig zijn of in hun leefomgeving geregeld in contact komen met het Frans. Dit heeft tot gevolg dat verschillende leerlingen de eindtermen Frans al bereikt hebben nog voor de aanvang van het formeel taalonderwijs Frans. De ondoordachte aanwending en invulling van de onderwijstijd voor dit leergebied zet de leerplanrealisatie van de andere leergebieden sterk onder druk.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam is niet op de hoogte van de materiële vereisten die het leerplan voorschrijft. Hierdoor is het materialenaanbod, dat noodzakelijk is om de lessen te illustreren, te verlevendigen of uitdagend te maken, bijzonder beperkt en slagen de onderwijzers er niet in om een rijke leeromgeving te creëren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem

De evaluaties zijn overwegend gericht op het toetsen van kennis met betrekking tot woordenschat en grammatica. Af en toe gaat er bij de evaluatie ook aandacht naar lezen, spreken en luisteren. De evaluatiecriteria voor lezen, spreken en luisteren zijn echter niet transparant. De onderwijzers steunen vooral op hun eigen opvattingen om de vorderingen van de leerlingen voor deze vaardigheden te beoordelen. De verwachtingen van het leerplan kennen ze niet.

In het leerlingvolgsysteem is geen informatie opgenomen die verwijst naar de beginsituatie of de vorderingen van de leerlingen voor Frans.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers houden helemaal geen rekening met de beginsituatie of de voorkennis van de leerlingen. De (taal)heterogeniteit van de leerlingen is voor de onderwijzers geen aanleiding om van bij de aanvang van het onderwijs in het Frans zodanig te differentiëren dat ze iedere leerling aanspreken op zijn noden en bestaande kennis. Weinig leerlingen halen uit de lessen Frans maximaal voordeel.

Een aantal onderwijzers klaagt over gedemotiveerde leerlingen, maar legt zelf niet de link tussen de motivatie van de leerlingen en het aanbod van Frans dat niet aansluit bij de beginsituatie van de leerlingen.

Sociale en emotionele begeleiding
School- en klasklimaat

Sommige onderwijzers zijn niet vertrouwd met de algemene didactische principe die eigen zijn aan het (vreemde)talenonderwijs. Ook de aanbevelingen die het leerplan hiervoor doet, vormen voor hen geen inspiratiebron. Dit heeft in sommige klassen een negatief effect op de kwaliteit van de lessen Frans en heeft een nefaste invloed op het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De expertise van het schoolteam inzake het vreemdetalenonderwijs in het algemeen en het taalonderwijs Frans in het bijzonder is beperkt.

Hoewel de onderwijzers in het bezit zijn van het recentste leerplan Frans, ging er op niveau van het schoolteam geen aandacht naar de implementatie ervan.

Het schoolteam is niet vertrouwd met recente ontwikkelingen en opvattingen inzake meertaligheid, vreemdetalenonderwijs en taalonderwijs Frans. Het schoolteam investeert weinig in deskundigheidsbevorderende initiatieven.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De voorbeeldige organisatie van het welzijnsbeleid laat de school toe tekorten of verbeterpunten met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en systematisch bij te sturen. Hiervoor kan ze terugvallen op de verplichte veiligheidscontroles, het advies van de interne en externe preventiedienst en de inbreng van de schoolbetrokken partners (personeel, leerlingen, ouders ...).

Uit de controles en adviezen van deskundigen blijkt dat de school op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een aantal tekorten moet aanpakken. De al ondernomen acties en de geplande initiatieven die zijn opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan tonen aan dat de school er in slaagt de vastgestelde risico's te beheersen en op termijn weg te werken.

Wat de inspectie tijdens de doorlichting opmerkte bij haar bezoek aan verschillende leslokalen en een aantal andere ruimtes, stemt overeen met de vaststellingen in de documenten van deskundigen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam ontwikkelde geen nascholingsbeleid dat erop gericht is op een planmatige wijze te werken aan de deskundigheidsbevordering van haar personeelsleden. Wel geeft een inventaris een overzicht van de gevolgde nascholingen en geeft een nascholingsplan een beeld van de nascholingen die op het programma staan. Een schooleigen visie, gebaseerd op een behoefteanalyse en een prioriteitenbepaling, ontbreekt. De doelgerichtheid van nascholingen en deskundigheidsbevorderende initiatieven is beperkt omdat het onduidelijk is in welke mate ze aansluiten bij de reële noden van het schoolteam.
- Ondersteuning** De introductie en begeleiding van vernieuwingsinitiatieven gebeurt geregeld in samenwerking met externe deskundigen. Daarnaast benut het team een aantal interne professionaliseringsmogelijkheden. Zo is er tijdens personeelsvergaderingen de gelegenheid om een aantal onderwerpen van pedagogisch-didactische aard uit te diepen. Ook ervaren verschillende teamleden het informeel overleg als verrijkend en waardevol en zien ze de formele overlegmomenten met de zorgmedewerkers als een meerwaarde voor de werking. De momenten van teamteaching in de onderbouw zijn waardevol voor de persoonlijke ontwikkeling van de betrokken leerkrachten. De leerkrachten krijgen de kans om individueel deel te nemen aan een ruim nascholingsaanbod. De meesten gaan hier zelden op in.
- Doeltreffendheid** De school heeft weinig aandacht voor de evaluatie van haar professionaliseringsinitiatieven. Daarnaast stelt ze ook de deskundigheid van haar teamleden of de eventuele nood eraan niet echt in vraag. Hierdoor zijn bijsturingen op dit vlak niet ingeburgerd. Doordat vooraf bepaalde doelstellingen ontbreken, kan het schoolteam niet nagaan of de acties die het onderneemt om de deskundigheid van haar personeel op peil te houden, het gewenste effect hebben. Teamleden zijn er zich onvoldoende van bewust dat de meerwaarde van een geslaagd nascholingsinitiatief een invloed kan hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Soms overleggen teamleden of praten ze tijdens (personeels)vergaderingen met elkaar na over komende of afgelopen initiatieven. Dit gebeurt eerder om de organisatie ervan op punt te zetten of te evalueren dan om het effect ervan te bepalen.

Ontwikkeling De veelheid aan persoonlijke visies en meningen die in het schoolteam leven, hebben een invloed op de ontwikkelingsdynamiek in het team. Dit komt tot uiting in de veranderings- en vernieuwingsbereidheid die van teamlid tot teamlid verschilt. De directeur is zich hiervan bewust en kiest voor de weg van de geleidelijkheid bij de invoering en de implementatie van vernieuwingen. Tevens probeert hij de verschillen in veranderingsbereidheid op te vangen door 'het olievlekprincipe'. Daarbij hoopt hij dat de succesvolle initiatieven van bereidwillige collega's spontaan zullen worden opgepikt door de anderen. Deze aanpak gebeurt vanuit de beste bedoelingen maar heeft het ongewenste neveneffect dat de schoolontwikkeling tergend langzaam verloopt. Het schoolteam is momenteel niet meer in staat adequaat in te spelen op de uitdagingen die de veranderde leerlingeninstroom met zich mee brengt. Sommige teamleden missen de nodige inzichten en competenties om kwaliteitsvol onderwijs te bieden aan de meest kwetsbare leerlingen die hen worden toevertrouwd. Een nieuwe aanpak dringt zich op.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam stelde een zorgvisie op. Deze dringt moeizaam door tot de dagelijkse klas- en schoolpraktijk, omdat niet alle teamleden eensgezind zijn over waar men als school naartoe wil. De snel wijzigende leerlingeninstroom, die een grote cultuur- en taaldiversiteit met zich meebrengt, stelt het schoolteam sinds enige jaren voor nieuwe uitdagingen. Voor de consequenties die de gewijzigde instroom heeft op de dagelijkse klaspraktijk en op de aanpak van de leerlingen, zoekt het team nog naar een doeltreffend antwoord. De zorgvisie, die hiervoor een richtsnoer is, is onvoldoende gedragen door alle teamleden. Het schoolteam vertaalt haar zorgvisie te weinig naar concrete, duidelijke en haalbare doelen. Vele waardevolle zorginitiatieven zijn hierdoor te vrijblijvend. Doordat geoperationaliseerde doelen ontbreken, kan het schoolteam zijn werking onvoldoende verantwoorden naar de betrokken partners toe. Bovendien slaagt het schoolteam er hierdoor ook niet om te bepalen wanneer de ondernomen zorginitiatieven geslaagd zijn.

Ondersteuning De voorbije jaren investeerde het schoolteam in de realisatie van een transparante zorgstructuur waarin de verschillende zorgmedewerkers en de andere teamleden elk hun specifieke verantwoordelijkheid krijgen. Deze structuur heeft het potentieel om bij te dragen tot een kwalitatieve ondersteuning van de leerbegeleiding. Hoewel de directeur en de zorgmedewerkers de zorgstructuur en de ondersteuning voor leerlingen en onderwijzers voortdurend expliciteren, weten een aantal teamleden onvoldoende wat er inzake leerbegeleiding van hen verwacht wordt. Een beperkt aantal onderwijzers slaagt er niet in om te voorzien in de brede basiszorg voor alle leerlingen. Verschillende andere onderwijzers laten belangrijke kansen liggen om de fase van verhoogde zorg een krachtige invulling te geven. Een gebrek aan de nodige handelingsbekwaamheid om binnen de dagelijkse klaspraktijk voldoende preventief, gedifferentieerd en remediërend te werken, is hier mee de oorzaak van. De beleidsoptie om de zorgondersteuning sterk te concentreren in de eerste graad, leidt ertoe dat de leerbegeleiding in de tweede en de derde graad opmerkelijk minder sterk is uitgebouwd.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam stelt zich nauwelijks vragen bij de doeltreffendheid van de leerbegeleiding. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de wijze waarop het team omgaat met de resultaten van genormeerde (lees)toetsen. Hoewel de technische leesvaardigheid van een aantal leerlingen stagneert of zelfs achteruit gaat, stelt het team de eigen aanpak hierbij niet in vraag. Het zelfevaluerend vermogen van de meeste teamleden is beperkt waardoor elementaire bijsturingen op vlak van pedagogisch-didactisch handelen slechts moeizaam tot stand komen. Vele teamleden hebben de neiging om beperkte leerwinst of zwakke resultaten te verklaren vanuit de (kansarme en/of anderstalige) achtergrond van de leerlingen.
- Ontwikkeling** Het proces van leerbegeleiding is duidelijk in volle ontwikkeling. De school probeert de afgelopen jaren sterker in te spelen op nieuwe noden en doet waardevolle inspanningen om deze binnen haar eigen prioriteitenplanning een plaats te geven. De initiatieven die de school wil ontwikkelen inzake handelingsgericht werken, zijn hier een voorbeeld van. Om de ontwikkelingsdynamiek een zekere elan te geven, benutten sommige zorgmedewerkers een aantal professionaliseringsmogelijkheden en proberen ze deze aan te wenden om de kwaliteit van de leerbegeleiding op de klasvloer te verbeteren. De meeste klasleerkrachten daarentegen gaan zelden in op nascholingsinitiatieven om de leerbegeleiding te bevorderen. Via een vorm van teamteaching, waarbij de zorgmedewerkers en de klasleerkrachten samen voor de begeleiding van de leerlingen instaan, krijgen sommige teamleden de kans om van elkaar te leren. Deze vorm van interne professionalisering vormt een basis om in de toekomst gericht aandacht te besteden aan het handelen van onderwijzers en zorgmedewerkers.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Sinds kort omringt de directeur, die slechts een paar jaar in dienst is, zich door een kernteam. Deze groep, op vrijwillige basis samengesteld, vertegenwoordigt de rest van het schoolteam en heeft als voornaamste opdracht om beleidsvoorbereidend werk te leveren. Daarnaast stelt het kernteam zich tot doel om een breed draagvlak te creëren dat de realisatie van onderwijsvernieuwingen en veranderingsprocessen mogelijk moet maken. Door de recente opstart van het kernteam is het effect van de werking op het schoolbeleid nog beperkt. De directeur heeft een groot vertrouwen in de professionaliteit van alle teamleden. Mede hierdoor is de begeleiding en opvolging van personeelsleden vrij beperkt en krijgen zij een grote vrijheid om de onderwijspraktijk naar eigen inzicht invulling te geven. Het gevolg hiervan is een grote diversiteit in denken en handelen. Dit heeft een nefaste invloed op de gezamenlijke doelgerichtheid en op de kwaliteit van de onderwijspraktijk.
- Visieontwikkeling** Gelijkgericht denken en handelen is geen schoolkenmerk. Vooral de persoonlijke visies en meningen van de verschillende teamleden sturen de onderwijspraktijk. Daarnaast krijgen ook een aantal beslissingen die in het verleden genomen zijn nog een belangrijke plaats, maar ondanks de gewijzigde leerlingenstroom stelt het schoolteam het nut ervan niet in vraag. Voor de meeste teamleden is het niet helemaal duidelijk in welke mate het pedagogisch project van de school hun handelen moet bepalen. Het is veeleer een document dat los staat van de dagelijkse praktijk. Een illustratie hiervan is de prioritaire aandacht die de school vanuit haar visie wil hebben voor 'de zwaksten'. De vormingsmomenten hierrond zijn voor verschillende teamleden geen aanleiding om hun lage verwachtingen ten aanzien van de (zwakke) leerlingen bij te sturen.
- Besluitvorming** De meeste teamleden zeggen inspraak te hebben in de pedagogisch-didactische aspecten van het schoolbeleid. Toch is het binnen de overlegcultuur van de school niet de gewoonte om knelpunten in de schoolwerking in vraag te stellen of belangrijke thema's ter sprake te brengen en diepgaand uit te praten. De meeste teamleden zijn vooral gericht op de eigen (klas)praktijk en voelen zich weinig mee verantwoordelijk om de samenhang doorheen de school te realiseren. Toch beogen verschillende overlegorganen de betrokkenheid van het team te vergroten en in samenspraak te komen tot meer gelijkgericht denken en handelen.

- Kwaliteitszorg** Hoewel de school over een aantal outputgegevens beschikt, is de aandacht voor zelfevaluatie met het oog op interne kwaliteitszorg bijzonder beperkt. De analyse van de outputgegevens mist diepgang en is niet met het volledige team besproken. Hierdoor hebben verschillende teamleden geen weet van de beschikbare outputgegevens of zijn ze zich niet bewust van het belang ervan. Verschillende teamleden wijten minder gunstige resultaten vooral aan externe factoren. Weinig teamleden stellen het effect van het eigen handelen op de resultaten van de leerlingen in vraag. Een tekenend voorbeeld hiervan is de wijze waarop zowel de directeur als de leerkrachten omgaan met de signalen van leerlingen die wijzen op schoolmoeheid. Hoewel verschillende teamleden aangeven dat deze signalen er zijn, vormen ze voor het schoolteam geen aanleiding om stil te staan bij het mogelijke verband met het eigen pedagogisch-didactisch handelen.
- Waardevolle kansen om op basis van de beschikbare informatie conclusies te trekken, schoolprioriteiten te bepalen, een beleidsplan aan te sturen ... blijven onbenut.
- Talenbeleid** Ondanks de dagelijkse confrontatie met het multiculturele Brussel en de anderstaligheid van vrijwel alle leerlingen, dacht het team nog niet na over de invoering van een talenbeleid. De directeur is er zich van bewust dat dit een sterk werkpunt voor de toekomst is.
- GOK- en zorgbeleid** Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de oppervlakkige analyse van beperkte data. De school heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.
- De school heeft geen duidelijke visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Ze formuleert hiervoor geen operationele doelen en de acties sluiten nauwelijks aan bij de noden van de leerlingen.
- De schoolorganisatie faciliteert slechts in beperkte mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- De school werkt geen acties uit op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau of de acties sluiten niet aan op de vooropgestelde doelen. (Indien KA: De school neemt geen initiatieven die kleuterparticipatie bevorderen en heeft geen aandacht voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.)
- De school brengt de effecten van haar zorg- gelijke onderwijskansenbeleid niet in kaart.
- De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- omwille van de ernstige tekorten voor Nederlands en wereldoriëntatie formuleert de onderwijsinspectie voor de erkenningsvoorwaarden van deze leergebieden geen aspecten waarin de school goed is.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de klasinterne ondersteuning door de zorgmedewerkers bij de jongste leerlingen
- de organisatie van de leerbegeleiding met een specifieke opdracht voor elke zorgmedewerker

Wat betreft het algemeen beleid

- de oprichting van een kernteam

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de afstemming van de onderwijstijd en het onderwijsaanbod voor het leergebied Frans op de beginsituatie van de leerlingen
- de graduele opbouw van het onderwijsaanbod voor het leergebied Frans
- het gebrek aan basisuitrusting en eigentijdse materialen voor de leergebieden wereldoriëntatie en Frans
- de klasoverstijgende afspraken die de leerplanrealisatie ondersteunen
- de beginsituatiebepaling van de leerlingen als basis van het onderwijsleerproces

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de verhoogde zorg met aandacht voor preventie, differentiatie, remediëring
- de verwachtingen ten aanzien van de leerprestaties van de leerlingen
- de doeltreffendheid van de nascholingsinitiatieven

Wat betreft het algemeen beleid

- de coaching, begeleiding en opvolging van teamleden in functie van de verbetering van de (klas)praktijk
- de afstemming van de school- en klaswerking op de schoolvisie
- de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de realisatie van de eindtermen voor het leergebied Nederlands
- de realisatie van de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

ONGUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands, wereldoriëntatie.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten: de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen met een ongunstig advies opgestart.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veronique Biltereyst de inspecteur-verslaggever	Han VANACKERE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van 60 kalenderdagen na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **7 september 2017**.